

Takk for invitasjonen.

Jeg må si at det er ganske uvant, og det oppleves dermed som litt utfordrende, å stå her med en så vag bestilling som jeg har fått. Samtidig er det jo det som gjør det spennende - gå litt utenfor komfortsonen og være med på noe nytt. Skal vi bare bevege oss i kjent farvann vil vi jo aldri oppdage noe nytt.

Jeg vil snakke om usikkerhet.

Vi får stadig høre og de fleste av oss sier det nok også selv, at vi lever i en stadig mer kompleks verden. Jeg er egentlig ikke sikker på om det stemmer, men det som helt sikkert stemmer, er at vi lever i en verden hvor vi har nesten uendelig tilgang på informasjon og dermed langt større tilgang på fakta som kan brukes når vi skal ta en beslutning. Vi har dermed i alle fall en opplevelse av en mer kompleks verden - rett og slett for vi kjenner flere faktorer.

For å ta et eksempel fra hverdagen for å få fram hva jeg mener - hvis det er sol en dag, må jeg ta hensyn til både UV-A og UV-B stråler, jeg må vurdere om jeg skal bruke et kjemisk eller fysisk UV-filter dersom jeg ønsker solbeskyttelse, jeg må vurdere hvilke nedbrytingsstoffer det bidrar til, hva som kan trenge inn i huden og hva som ikke gjør det og veie det opp mot risikoen ved å ikke ha beskyttelse. I tillegg bør jeg kanskje vurdere eierskap og de etiske forholdene til produsenten, for å nevne noe. For 50 år siden ville jeg ikke hatt så mange forhold å ta hensyn til, til tross for at effekten av sol på kroppen selvfølgelig var den samme.

Jeg mener selvfølgelig ikke at det er et problem i seg selv at vi har større tilgang på fakta - det øker muligheten for at vi treffer en beslutning som er riktig - men det gjør det uten tvil mer krevende å få oversikt. Og sjeldent peker alle forhold i samme retning når en beslutning skal tas. Det finnes sjeldent entydige anbefalinger, vi har gjerne at på den ene siden så er det sånn og sånn, på den andre sånn og sånn, på den tredje og gjerne den fjerde og så videre. I tillegg er det sånn at ikke alt som utgir seg for å være fakta faktisk er det. Og på toppen av dette så skal vi selvfølgelig ikke undervurdere den betydningen følelser har. Dette kommer da i tillegg til alle fakta.

Midt i dette skal vi som er folkevalgte orientere oss og min opplevelse er at det stadig oftere kreves klare svar. Ja eller nei. Rive eller ikke rive. Ny søknad for ski-VM eller ikke ny søknad. Min opplevelse er at dette kravet har blitt stadig sterkere, bare i løpet av den forholdsvis korte tiden jeg har vært politisk aktiv. Det er mulig det skyldes at med den enorme tilgangen på fakta er det ikke lenger rom for lange vurderinger, det er så mange forhold som da måtte ha blitt utkvittert at det ikke er tid eller rom. Det blir skapt en forventning at noen skal sortere og gi et klart svar. Uten forbehold. Ja eller nei. Det er mulig det skyldes utviklingen av nye media. For å ta en liten digresjon - når et land kan styres via Twitter sier det seg selv at det ikke er rom for vurderinger for og mot, til tross for at twitter nå har åpnet for litt lengre meldinger. Det ble påstått at George Bush baserte seg på et notat på ei halv side da han bestemte seg for å invadere Irak - i dag fremstår jo det nesten som ei fullgod utredning til sammenligning. Det er selvfølgelig også en mulighet at min opplevelse er innbilt og selvpåført.

Sannheten er uansett at jeg sjeldent er sikker i en sak. Det finnes sjeldent klare svar. Og sannheten er at jeg, som folkevalgt, ofte føler at jeg blir presset til enkle svar på vanskelige spørsmål og at jeg nok for ofte gir etter og gir de enkle svarene. Jeg husker fortsatt et intervju i P4 hvor jeg fikk 19 sekunder til å oppsummere konsekvensene av økt flytrafikk og

mulige tiltak. Spørsmålet er egentlig en NOU verdig. Nå skal det også sies at jeg aldri har hatt P4 som en viktig kilde til informasjon.

Jeg mener selvfølgelig ikke at vi ikke skal komme til en konklusjon, det er en av de fremste oppgavene våre som folkevalgte å nettopp vurdere ulike hensyn opp mot hverandre og trekke en konklusjon, Si ja eller nei til om en skole skal bygges, hvilken som skal bygges først og hvor stor den skal bygges, si ja eller nei til om et bygg skal rives, men det er ikke alle vedtakene som fortjener den skråsikkerheten det forventes av oss og som vi sannsynligvis gir inntrykk av.

Det er nærliggende å ta et par eksempler fra bygg og kanskje bygg mange har eller har hatt et forhold til.

Først tenkte jeg å dvele litt ved Kongens gate 43. For de som ikke tar alle gateadressene, er det altså der Industrimagasinet holdt til. Jeg var med å behandle rivingen av bygget i den første perioden jeg var inne som vara i bystyret. Så vidt jeg husker det så var vedtaket enstemmig og det var for så vidt gode grunner. Jeg har ikke fått sjekket dette i detalj siden saker fra denne perioden er litt vanskeligere tilgjengelig, men muligheten, og selvfølgelig kostnaden, ved å beholde bygget og bruke det på en hensiktsmessig måte, ble vurdert som for stor og rivningstillatelse gitt.

I 2013 ble bygget revet. 5 år siden. Med det forsvant et bygg som er antatt å stamme fra 1798 og som var en del av en ganske sammenhengende trehusrekke hvor deler sannsynligvis er enda eldre.

Jeg passerer tomte nesten hver dag og jeg må si jeg har ikke i alle fall ikke blitt mer sikker med årene. Planene for tomte er for så vidt bra, slik jeg vurderer det. Det skal reises et nytt bygg med omtrent samme høyde, det skal etableres forretningslokaler mot gata og det skal bygges hybler i bakgården. Vi når dermed flere av de målene vi har satt - utadrettede aktivitet på gateplan og det i langt mer hensiktsmessige lokaler enn Industrimagasinet hadde og flere boliger i Midtbyen. Men jeg er veldig usikker på om det var verdt det - om prisen gjennom riving ble for høy.

Ingen saker er like, men i den andre enden så har vi Kjøpmannsgata 36. Det er altså det bygget hvor Løplabbet sist holdt til og som grenser mot det som vi en gang trodde, eller latet som, var det historiske Skipakrok. Egentlig tror jeg det var bedre argumenter for å rive her siden dette er et kvartal hvor den opprinnelige bebyggelsen er revet, bit for bit, og bygget er sannsynligvis ca 50 år yngre enn det som sto i Kongens gt. Et yngre bygg som ikke på samme måte er en del av en helhet. I tillegg er nabotomte, Kjøpmannsgata 38 halvert for å få plass til de skulpturene som står der.

Jeg er glad for at Bystyret her snudde og ikke tillot riving, men så langt har jo resultatet vært at bygget har blitt stående tomt. Jeg tror jo at det ordner seg og jeg tror at prosjektet til Kjell Erik Killi Olsen på en eller annen måte lar seg realisere, men igjen så viser det de dilemmaene vi har. Det bygget vi aksepterte riving av, er i dag bare et hull, det bygget vi ikke aksepterte riving av, står tomt.

Bryggene i Kjøpmannsgata. De som ikke er i bruk kan ikke bli stående tomme for alltid, men hvor mye kan vi akseptere at de bygges om. Forholdet mellom å bevare dem og dermed kulturverdiene i bygget, og tilpasse dem til ny bruk og dermed gi de ny verdi, men samtidig miste deler av den historiske verdien. Vi kan ikke forvente at det dukker opp en ny Kjell Erik Killi Olsen hver gang et historisk bygg trenger noen til å bruke det.

Jeg tror ikke slike debatter er tjent med skråsikkerhet. Jeg tror det lukker for de gode løsningene. Men mangel på skråsikkerhet settes ofte lik usikkerhet og usikkerhet settes ofte lik svakhet. Jeg tror derfor at vi som folkevalgte, som er med på å gi enkle svar, er medskyldig i det jeg startet med innledningsvis - skape et inntrykk av at det finnes langt lettere løsninger enn det som faktisk er tilfellet. At det finnes flere vinn-vinn tilfeller enn det faktisk gjør, at vi ikke trenger å gjøre så mange valg som vi faktisk må.

Midt i dette er det et åpenbart behov for arenaer og andre stemmer hvor forenklinger ikke aksepteres og hvor det ikke er et rop etter skråsikkerhet.

Igjen - takk for invitasjonen.